

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus XIV. Circumcisio Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Majora secabat in quatuor frustra; de iis tria comedebat in sacros, Trinitatis nomine: quartum in eo amore, quò Mater, & Virgo, suo Jesulo pomum præbuit edendum. Boll. 25. Jan.

§. III.

Cibi spirituales.

Cibus verus, & sanctus, & mundus est, fides recta, immaculata conscientia, & innocens anima. Quisquis sic pascitur, Christo convectitur; talis epulatur conviva est Dei. Istæ sunt epulæ, quæ angelos pascunt; istæ sunt mensæ, quæ Martyres faciunt. Tertull. ep. de cib. Judaicis.

Sicut, qui sunt in navi, non bibunt ex mari, neque ex eo victum sumunt, sed aliunde important in navim; hõc modò Christianorum animæ, non à sæculo isto, sed desuper è cælo, cibum cœlestem capiunt. Escobar. t. 1. Math. 8. Obf. 3.

Quantum quisque spirituales epulas edit, tantum & esurit: quæ, quia ad plenum nunquam comprehendi possunt, nunquam desideranti sufficiunt. Rich. à S. Vict. c. 14. in Cant.

Illæ æthereæ naturæ portio, scilicet anima, habet alimenta divina, æthereaque: nam scientiis nutritur. Philo l. 2. allegor.

TITULUS XIV. CIRCUMCISIO CHRISTI.

Circumcisio in genere.

Ambula coram me. Gen. 17. 1. Chald. Servias coram me. v. 10. Circumcisio præcepta, ut Judæi recordarentur, se transiisse in jus Dei, seque totos illius esse; sicut nostra signare solemus. Corn. hic.

Cum circumcisis labiis sim. Ex. 4. 10. Hebræi incircumcisum corde, mente, vel linguâ, vocant eum; qui aliquò vitio, cordis, vel mentis, vel linguæ, laborat. Corn. hic.

Nota, quòd multiplex est circumcisio: scilicet mentis à pravis cogitationibus; cordis, à pravis affectibus; oris, à pravis locutionibus, auris, à detractionibus. S. Thom. in Jerem.

Circumcisio Christi.

Conchylia, cum sunt tecla, ferramentis circumciduntur; ex quibus plagis purpurea sanies, ut lacryma, profluens, excussa in mortariis terendo comparatur. Vitruvius l. 7. cap. 13. Arcon. in l. 1. Disc. 8.

Christum D. à B. V. fuisse circumcisum in Bethlehem, traditur in libro de vera Circumcisione, qui est inter opera S. Hier. & tractatu de lamentatione virginis, qui tribuitur S. Bernardo; & communiter tenent Recentiores. Sylv. in Luc. 2. q. 1.

Cur circumdatur? S. Ambros. voluit legem cum honore sepelire: ut tu inde, cum res in magnam attolluntur celsitudinem, cognoscas; proximè instare illius ruinam, & occasum. Sylv. c. 3. Luc. 2. hic q. 1.

Circumciditur propter communitatis, & unitatis, commendationem; ut & nos singularitatem vitemus, nè pro peccatis nostris puniri spernamus. Dion. Carthuf. Sylv. cit.

Christus in Magorum adoratione, ut totius Universi Supremus Dominus, est recognitus. Benè ergo prius circumciditur: quia, ad dignitatis recipiendos fructus, prius molestiæ degustanda. Id. q. 3.

Accelera, festina. Is. 8. 3. Optimè noverrat Isaias nascentis Christi curam, quando vocavit illum: accelera, festina: nam vehementer festinabat sanguine suo nos redimere. Hoc e-

rat illi in optatis; & illius sacratissimus sanguis pungebatur aculeo, ut quàm citissimè fundere- tur. Baeza l. 1. c. 4. §. 1.

Nascitur in Judæa, non inter Gentiles: quia Gentilitas carebat circumcisione. S. Irenæus l. 3. Ludolph. à Saxonia p. 1. c. 10. tempestivè cepit pati pro nobis; & qui peccatum non fecit, pœnam hodie portare incipit pro peccatis nostris: non solum enim in virili, sed etiam in infantilitate, sanguinem suum pro nobis voluit fundere. Paoletti in festo SS. Innocent.

Christus octavam diem à Nativitate vix expectat, ut suum tibi sanguinem impendere incipiat. Tu, non dico, post octo dies, sed nec post octoginta menses; imò & octoginta annos, solam non rependis voluntatem. Ille vix natus sanguinem suum tibi effudit; tu jam moriturus, voluntatem tuam non refundis? S. Bernard. tr. de pass. Dom. super: ego sum vitis vera, c. 2.

Quotidie filios suos mater Ecclesia circumcidit circumcisione spiritali; nè fides Christi moriatur in illis; tangitque pedes ejus, dicitque inter circumcidendum filiis suis: *Christus passus est pro nobis, vobis exemplum relinquens, ut sequamini vestigia ejus.* Rupert. l. 1, in Exod. Arcones in l. 1. Disc. 4.

Videtur, quòd Christus in Circumcisione sua tenuerit modum magni Mercatoris, venientis ad feriam, pro emendo pretiosas merces; quas non solvit; sed dat signum, vel arrham. Deinde tempore statuto solvit totum pretium. Ità fecit D. N. J. C. qui venit de cælo ad terram, in quam intravit in die Nativitatis, ad emendum pretiosas margaritas, id est, animas, dicens Mundo: *da mihi animas, cætera tolle tibi.* Gen. 14. 21. S. Vinc. Ferr. in Circumcis. Dom.

Christus primò Nativitatis die lacrymas, octavo die sanguinem effudit. Quàm serò cepit Filius Dei concionari! & quàm citò pro nobis sanguinem fudit! Did. Stella in Luc. 2.

Die octavâ voluit sanguinem effundere, qui primus anni est; ut totò annò fixum in nostra me-

memoria haberemus sanguinem, quem hodie pro nostra salute effudit Salvator. Nam sicut nobiles in fronte domus stemmata figunt; ita Deus in principio anni vult, ut Christi Sanguinem contemplemur, ne beneficia collata obliviscamur. Idem ibidem.

Amorem non modò humeris, & pedibus; sed etiam manibus, alatum nonnulli depingunt; quòd, secundum Plauti mentem, celerem oportet esse amatoris manum. Scribunt historici, Pyrrhum, Epiri regem, ut fari coepit, primam

omnium hanc vocem misisse: *volo*: imperiosi animi signum & imperata rigidè exacturi. Christus contra Hebr. 10. 7. *in capite libri scriptum est de me, ut faciam, Deus, voluntatem tuam*. Hac desumpsit Paulus ex Pl. 39. 7. 8. 9. Ubi additur: *Deus meus! volui, & legem tuam in medio cordis mei*. Ecce circumcisio; ecce titulus tibi; ecce nomen Jesu; ecce obedientia, ecce patiendi desiderium; quòd ultra differre non poterat amor patientissimus. Doultreman. l. 2. c. 2. de amore.

TITULUS. XV.

CIVITATES.

§. I.

Variarum Civitatum denominationes.

Hec est *Bethlehem*. Gen. 35. 19. id est, *domus panis*, à fertilitate, quæ ibi fuit post famem, quæ acciderat tempore Elimelech, ut habetur Ruth 1. 1. Sic Rachel Benjaminum; ita B. Virgo peperit Christum in Bethlehem, quasi suum Benoni, id est, virum dolorum. Ephrata Hebr. significat fertilem, fructiferam: est enim hic locus fertilis. Corn. hic. Adrichomius in descriptione terræ Sanctæ: Bethlehem, sita est in monte mediocriter alto. Terra subiecta rerum omnium copiâ multum præstat, vini potissimum; ut comparandum non sit, quod ex aliis Palæstinæ locis affertur. Iter verò, quod Jerosolymâ euntibus Bethlehem est, usque adeò sui amenitate, arboribus, hortis, odoratis herbis, transeuntes delectat; ut, si ad tam præclaram naturæ faciem cœlestis aliqua & digna Christianò, meditatio accedat; non jam in terris sibi esse videatur, sed in paradiso Christi Nativitatem, & incunabula, præsentibus oculis contueri. Idem Corn. in Mich. c. 5. 2. Scribit V. Beda l. de locis sanctis, c. 8., Borchardus, & alii: in Orientali angulo Bethlehem, esse rupem ipsi muro adjacentem, ab hominum turba, & oculis, semotam; in quo quoddam quasi naturale semiantrum est, quò, quasi stabulò, pro pecoribus utebantur; cujus exterior pars Nativitatis Christi fuisse dicitur locus. Ex hac rupe miraculosè scaturivisse fontem aquarum, eâ ipsâ nocte, quâ natus est Christus, eumque ad sua tempora duravisse, scribit Beda locò citatò; & ex eo Baronius. Ex Bethlehem prodire plures principes, & viri illustres. Primus fuit Abesam Judex, id est, princeps Israelis, *qui habuit triginta filios, & zoidem filias*. Judic. 12. 8. 9. Secundus Elimelech, maritus Noëmi. Ruth. 1. 2. cujus filio nupsit Ruth, & eò mortuò nupsit Booz, ex quo genuit Obed patrem Jesse; ex quo natus est David. Tertius David Rex; à quo tota familia regum Israel, & Juda, descendit, usque ad ultimum regem Sedeciam. Id. Cornelius ib.

Porrò Saul morabatur in extrema parte

Gabaa, &c. 1. Reg. 14. 2. Nobilis illa Hispaniæ civitas, regniq; caput, dicta est Granata, à malogranatorum copia, vel figura. Sic hic locus Hebraicè dictus est Remmon, à malogranatorum præstantia, & abundantia. Sic Jericho dicta est civitas palmarum, ob earum fertilitatem; pluresque aliæ civitates dictæ sunt Thamar, id est, palma, à palmetis, quibus abundant. Sic Bethel prius dicta est Luza à nucibus, corylis, & amygdalis Gen. 28. 19. Corn. hic.

Jericho, Jos. 2. 1. Olim urbs fuit magna, populosa: unde & suum regem habuit, ut patet v. 2. Sita in regione campestri, & pinguis; ibi balsamum præstantissimum, nusquam alibi Abundat rosetis, cannis mellis, palmetis; unde & civitas palmarum appellata est. Est typus Mundi, qui mutatur ut luna; odoratas delicias suas amatoribus exhibet; sed instar odorum evanescunt. Corn. hic.

Tempore Josue. 15. 15. *Cariath Sephor*, id est, urbs literarum, quasi diceret, Academia. Corn. in Gen. 25.

Sita est Susan, Esth. 1. 2. juxta Chosaspem fluvium locò amenissimò, ita dicta à liliorum feracitate, & copiâ, testè Athenæo l. 12. Porrò reges Persarum, Xenophon l. 8. hyemem Babylone transigunt, quæ regio calidissima est; ver Susis; æstatem Ecbatanis: & ideo neque hyemem sentiunt, neque æstatem. Corn. hic.

Susan à liliis dicta; Rhodus insula à rosa: quia habet speciem rosæ. Cornelius in Dan. 5.

Roma, si per singulas literas explicetur, idem est, quod Radix Omnium Malorum Avartitia. Id. ib.

Quasi palma exaltata sum in Cades. Eccl. 24. 18. Judæa abundat palmetis. Unde Vespasianus, de ea victa triumphans, nummum excudit, in quo Judæa capta sedens, mœrensque, & manus complodens; ipse verò astans juxta palmam visebatur. Hinc & Palmira urbs à Salomone ædificata, Hebr. dicta est Thamar, id est, palma. Corn. hic.

Damascus ex Hebr. dicitur *dam sac*, hoc est, *sanguinis*, id est, vini rubri *saccus*: optimò enim vinò abundat. Fuit caput, & regia Syriæ; tandem Pompeji tempore à Romanis capta. Circa